

TOILA VALLA LEHT

Nr 214, SEPTEMBER 2024

Kuhu on kadunud kevaded, suved,
kirevad sügised, talved ja lumed?
Kuhu on jäänud me väikesed poisid,
tüdrukud, kes alles käekõrval käisid?
Vaata, kui pikaks on sirgunud nemad,
imestab isa ja imestab ema.
Selged on numbrid ja selged on tähed,
julgesti igaüks kooli nüüd läheb...

**Tänavu alustab Toila valla koolides
kooliteed 42 värsket koolilast.**

**"Tuleb õppida selleks,
et uusi asju teada saada,
rahuldada teadmishimu,
et teiseneda ise
ja et muuta maailma."
– Tõnu Viik**

**Ilusat uut kooliaastat
kõigile,
kes on seotud õppimise
või õpetamisega!**

Uus õppeaasta Toila Gümnaasiumis

“Suvi läks kui unenägu mängides ja joostes” – see Kersti Merilaasi luulerida on ilmselt paljudele tuttav. Loodetavasti said meie õpilased suvel tõesti palju mängida, joosta, ujuda, reisida, magada ja puhata.

Mitmete õpilaste jaoks tähendas suvi ka osalemist erinevates laagrites: nt Rakett 69 laager, kogukonna laululaager, erinevad spordilaagrid, vabariiklik saksa keele laager, rahvusvaheline meedialaager Taanis ja Saksamaal – need on vaid mõned näited sellest, et puhata ja mängida saab ka õppides. Õpised ka õpetajad, kes osalesid erinevatel koolitustel ja väisasid üheskoos Haridustreffi Paides. Nüüd on aeg keskenduda õppetööle koolis.

Kooliaasta algas meil juba pühapäeval, 1. septembril ja õppetöö kestab 6. juunini. Uut õppeaastat alustades on heameel tõdeda, et kõik ai-neõpetajad on meil olemas. Ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajana astub klassi ette

Kristina Varik-Kilm. Õpetaja Helena Ohak asub sel õppeaastal tööle uuel omandatud erialal vene keele õpetajana, tema töö 3.B klassi juhatajana võtab üle Sigrít Toots-Sinimäe, kes on lisaks klassiõpetaja kutsele saanud ettevalmistuse ka kunstiõpetuse andmiseks. Tugispetsialistina asub HEV-õpilasi toetama Anneli Tammetalu. Teise koduse keelega õpilastel jätkuvad ka sel aastal praktilise eesti keele tunnid. Jätka-me ka elutarkuse kursusega ja taas ootame tundidesse nii meie vilistlasi kui lapsevanemaid. Juba mitu aastat tagasi liitusime Kiusamisvaba kooli programmiga st et kiusuennetustööna toimuvad KiVa tunnid. Samuti kasutavad paljud meie õpetajad põhikoolis VEPA-metoodikat.

Meie 1. klassis alustab kooliteed 22 õpilast ja nende klassijuhatajaks on õpetaja Kaja Oja. Gümnaasiumis on lõpusirgele jõudnud 12 noort ja nende klassijuhataja viimasel kooliaastal on Dmitri Školín. 10. klass alustab väikeses koosseisus, kuid meie selleaastaste tublidele põhikoolilõpetajatele soovime tuult tiibadesse nende edasisel kooliteel erinevates gümnaasiumites ja kutsekoolides nii Ida-Virumaal kui mujal Eestis. Usume, et nad on saanud meilt hea ettevalmistuse. Samal ajal, kui suur osa sel aastal gümnaasiumi lõpetanud noormeestest suundus kõigepealt kaitsevähke, jätkavad pooled lõpetajad õpinguid kõrgkoolides, kusjuures populaarseimad on TalTech ja Tartu Ülikool.

Ka sel aastal tahame liikumakutsuva koolina pöörata tähelepanu õpilaste liikumisvõimalustele ja harjumustele. Loodame ka vanemate toetusele nii laste liikumisharjumuste süvendamisel kui nutitelefonide kasutamise vähendamisel. Püüame muuta koolimaja nutivabaks alaks, et õpilastel oleks võimalusi rohkem omavahel päriselt suhelda ja õues liikuda. Samal ajal püüame arendada ka õpilaste teadlikku tehnoloogiasutust. Tehisintellekt on tulnud selleks, et jääda, seega peavad nii õpetajad kui õpilased õppima uute võimalustega kriitiliselt ja loovalt ümber käima. Juba septembri alguses toimuvad mitmel klassil KIK-õppekäigud loodushariduse edendamiseks ning muusika- ja

kunstikooli õpilased saavad sügisel ühisel õppekäigul osa kultuuriprogrammist.

Eelmisel õppeaastal uendasime kooli õppekava, mis hakkas kehtima 1. septembril. Haridus- ja Teadusministeerium on teinud sel aastal muudatusi põhikooli lõpetamise osas – lõpueksamid on tõstetud varasemaks ja algavad juba 22. aprillil. Samuti on seadnud ministeerium kindlaks sihiks 2026. aastast üle minna e-eksamitele.

Lapsevanema vaates on alanud õppeaastal mitmeid uuendusi ka ARNO keskkonnas – selle kaudu käib õpilaste registreerimine nii pikapäevavärgi, huviringidesse kui ka toitlustuse paketi valimine lapsevanema poolt ning kooli pidaja poolt arvete esitamine pikapäeva

eine ja hommikupudru eest.

Ees on tantsu- ja laulu-pidu, mis tähendab meie lauljatele ja tantsijatele eesmärgistatud tööd sinna pääsemise nimel, kuid juba oktoobris osaleb meie 7.-9. klassi rahvatantsurühm võistutantsimisel Türgis. Sellele eelneb kontsert-peaproov 22. oktoobril. Lisaks varem tegutsenud ringidele on lisandumas näiteks STEM-ring ja kodunduse ring ning tööd jätkab juba jaanuaris alustanud malering. Kogukonnaga loodame kohtuda nii koolikontsertidel kui ka juba traditsiooniks saanud jõululaadal kooli hoovis.

Ees ootab tegus ja põnev aasta, milleks soovin kõigile edu ja sära silmadesse.

Signe Ilmjärv

Kohtla-Nõmme Kooli julgus

Ongi käes septembrikuu! Seda on muidugi augustikuus kummaline kirjutada, sest hetkel, mil vallaleht Sinu käes on, armas lugeja, on ettevalmistused selleks kõigeks imeliseks, mis avaaktusega alguse saab, jäänud minevikku ja asendunud võluvate argihetkedega.

Meie õppeaasta on startinud. Kohtla-Nõmme Kool alustas 2024/25 õppeaastat imetabasel – 140 õpilast, 53 lasteaialast ja 46 meeskonnaliiget on asunud üheskoos meie hariduslossis särema. Meie ruumid on läbiinud suuremaid ja väiksemaid remonditöid, mööbel on leidnud oma kauni koha, valmis on saanud plaanid-kavad, uued mõtted on Stuudiumisse lugemiseks lisatud ja koostööaegadel oleme üheskoos paika pannud fookused, tegevused ja suuna, kuhu meeskonnana liigume. Nüüd ongi käes aeg, mil kõike kavandatud ellu viima asuda. Ikka üheskoos, teineteist toetades ja endasse uskudes.

Aga mitte sellest ei soovinud ma täna kirjutada. Täna tahan jagada teiega mõtteid, miks Kohtla-Nõmme Kool on julge õppeasutus. Nimelt korraldas Meaningful Talks OÜ mingi aeg tagasi haridus- ja teaduslastele üleskutse just sel teemal kirjutada ning loomulikult ei saanud KNK sellest võimalusest loobuda. Siin see ongi, hea lugeja! ↓

Ida-Virumaal paikneb Kohtla-Nõmme Kool. Haridusloss, mis koondab alus- ja põhihariduse. Kirjutab lasteaed-põhikoolist, mis kinnitab järjepidevalt kohta Ida-Viru haridusmaastikul. Fookuses on neli aastat, sest just nii kaua olen töötanud kõrvuti kõikvõimsa meeskonnaga, kellega oleme kaardistanud, põrgatanud, komistanud ja koos kasvanud. Täna on KNK julge õppeasutus, sest me:

♦ võtsime kasutusele lühendi KNK, et väärtustada ja tuua fookusesse kaks võrdset

lülí – lasteaia- ja kooliosa;

♦ praktiseerime kaasavat juhtimist ehk dokumendid, fookused ja visioonid paneme paika üheskoos;

♦ tähtsustame meeskonna heaolu – lõime oma väärtuspakkumise, tunnustame, õpetajatele on töövahendid vabalt kättesaadavad (neid ei pea küsima), asendamisesse suhtume kergusega (piisab kõnest ja lahendus leitakse) – meie jaoks on oluline, et kolleegil oleks aega isendale;

♦ väärtustame kõrgelt inimesi #meiepärlid – õppeaastas toimub 4 meeskonnapäevakut – läheme majast välja, et meie-tunnet tugevdada;

♦ lõpetasime uste lukustamise – need on avatud (ka direktori kabineti uks), et toetada avatud haridusruumi loomist. Külalised ütlevad, et meie juures on soe ja rõõmus olla;

♦ ei pea infokoosolekuid (info liigub memode kaudu), vaid saame kokku kolmapäeviti koostööajal, sisuliste arutelude pidamiseks ja kolleegide tööle “piilumiseks” ehk korraldame üksteisele piilutunde, et jagada praktikaid. Lasteaiaosas on kolmapäeviti kohvihommikud ehk kell 7.15 saame kohvilaua ääres kokku, et üheskoos planeerida, arutada ja lihtsalt jagada;

♦ “kaotasime” juhtkonna ja lõime arendusmeeskonna S.I.S.U., et vähendada hierarhiat, läbipaistmatut otsustamist ning luua kõigile võimalus panustada arendamisesse;

♦ muutsime hindamissüsteemi protsendiliseks, et anda täpsem tagasiside õpitulemuste saavutamisest, vaatame üle oma õppekava ja lahutasime valikainete tunnid põhiainetest, et luua oma valikainete süsteem: väikesed geo-

graafid, matkatarkused koostöös Alutaguse matkaklubiga, pilliõpe, mina-pilt, emotsionaalne intelligentsus koostöös Virumaa laste ja noorte jooga MTÜga Õnnelik Laps;

♦ väärtustame organisatsioonikultuuri, mille oluliseks osaks peame ka riietust: lõpetasime dresside kandmise, kadusid kapuutsid ja lõime koostöös Seren OÜga oma riietuse. Meil on oma õpilas-

päevik, kuldreeglid, õpetajamärkmi ja nutivabadus.

♦ loome traditsioonilisi ühisüritusi: kohvikupäev Sügispärl, talgupäev, mille abil oleme kujundanud oma hoovala ja tunnustussündmus Pärland, kus väärtustatakse igaüht #mitteinultõppimineoleoluline.

♦ käivitame lasteaiaosa rühmafookused – igas rühmas põimitakse alusharidus

üheteemaga. Õuesõpe, praktiline loovus, liikumisrõõm ja S.T.E.A.M on meie alushariduse särema löönud.

Julgust mõõdame läbi iga-päevase tagasiside, meeskonna arvamuse, õpetajate loodud värbamiskampaania ja fakti kaudu, et KNK on täna Ida-Virumaal märgatud – meid valitakse töökohaks ja lapsevanemad valivad teadlikult just meie lasteaia- või kooliosa.

Oleme uhked oma hariduslossi ja mitmekesise meeskonnaga üle ning meie ei karda teha haridusotsuseid, mis mõjuvad Ida-Virus kohati võõralt.

Võimas, eks?! Miski sellest, mida just lugesid, ei ole võimalik ilma meeskonnata. Alustasin sel õppeaastal Kohtla-Nõmme Koolis oma viiendat tööaastat ja endiselt on minu kindel veendumus, et ühe haridusasutuse väärtus on tema inimesed. Olen tänulik, et meie hariduslossis on meeskond, kes igal argipäeval täiustavad oma säreaga just Kohtla-Nõmme Kooli. On rõõm, et meie ümber on lapsevanemad, kes on valinud ja usaldanud oma partneriks haridusmaailmas Kohtla-Nõmme Kooli ning ei pea paljaks koos meiega koostöö- selt tegutseda. Oleme uhked lasteaialaste ja õpilaste üle, kes meid innustavad, kasvavad ja inspireerivad olema iga päev veelgi paremad. Tõesti olen endiselt õnnelik, et saan olla just siin ja just praegu ning ma ei kao kuhugi. See ainulaadne haridusloss koos oma pärlitega on liiga oluline, väärtuslik ja kahtlemata asendamatu!

Samamoodi ei kao ka sel õppeaastal hariduslossist meie põhiväärtused. Ei tuhmum see, et me vaatame päikese poole, näeme lahendusi ja populariseerime oma kajastustega elujaatavust. Ei kao see, mille olemine koos loonud ja millesse usume!

Seda kõike kirjutades poeb põue mõnus soojus. Taas on käes aasta kõige ilusam aeg – õppeaasta! Teeme koos selle õppeaasta edasiviivaks, värvikirevaks ja võimestavaks!

Et oleks värvi...
Mariliis

Jõhvi ja Toila valla ühinemislepingu avalikustamine

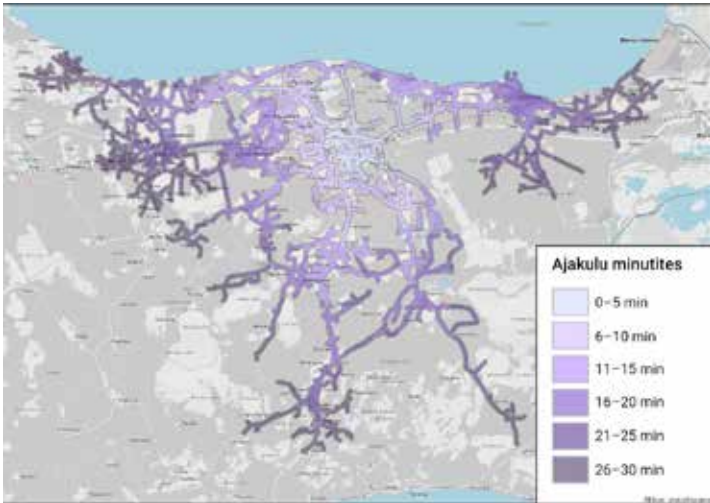
Perioodil 27.06-23.09.2024 toimub Jõhvi ja Toila valla ühinemislepingu avalikustamine. Avalikustamise perioodil on kõikidel valla elanikel võimalus esitada ühinemislepingule ettepanekuid või vastuväiteid, esitades oma ettepanekud vastaval vormil (vorm Toila valla veebilehel <http://toila.kovtp.ee/yhinemislaboraakimised>) Toila Vallavalitsuse e-posti aadressil toilavv@toila.ee. Ettepanekud ja vastuväited tuleb esitada tähtaegselt, st hiljemalt avalikustamise perioodi lõpuks.

Ühinemisleping on avalikustatud Toila valla veebilehel <http://toila.kovtp.ee/yhinemislaboraakimised> ning Toila Vallavalitsuses aadressil Pikk 13a, Toila alevik, Toila vald.

Ühinemislepingu juurde kuuluvad järgmised lisad: 1) Seletuskiri, 2) Jõhvi valla 2023. aasta majandusaasta aruanne, 3) Toila valla 2023. aasta majandusaasta aruanne, 4) omavalitsuse kaart mõõtkavas 1:50000.

Ühinemise eesmärk on Jõhvi ja Toila valla kogukondade jätkusuutliku arengu ja valla strateegilise juhtimisvõimekuse suurendamine. Ühinemisega ühendatakse kahe valla arengupotentsiaal ja tugevused, et anda oluline tõuge piirkondade tasakaalustatud arengusse. Ühinemine võimaldab parandada omavalitsuse poolt pakutavate avalike teenuste kvaliteeti, arendada igapäevaelu ja infrastruktuuri.

Omavalitsuse halduskeskusesse Jõhvi on kavas koondada juhtimisfunktsioonid ja teenused, mis on oma olemuselt koordineeriva iseloomuga või eeldavad kitsast spetsialiseerumist. Tasakaalustatud ja koda-

nikulähedaste otsustusprotsesside tagamiseks nähakse ette senistel vallakeskustel põhinev teenuskeskuste süsteem. Omavalitsuse töökorraldus kujundatakse sellisel, et oleks tagatud kohalike elanike kaasärääkimise võimalus kohapealsetes ja omavalitsuse otsustusprotsessides. Volikogu kavandatakse 21-liikmelisena, mis valitakse ühes valimisringkonnas.

Ühinemisleping rõhutab haridusvaldkonna eesmärkide all selle toimimist ühtsel koordineerimisel, et tagada parem ressursikasutus, luub sünergiat, võimaldada läbi ühtse visiooni ja strateegia jõuda tu-

lemuslikuma koostööni erinevate osapoolte vahel, säilitada haridusasutuste omanäolisus. Noorsootöös peetakse oluliseks, et noortel osaleksid aktiivselt ühiskondlikus elus ning nende huvid oleksid läbi noortevolikogu esindatud.

Sotsiaalvaldkonnas tähtsustab ühinemisleping elanike vajadustest lähtuvate kvaliteetsete sotsiaalteenuste tagamist, sh et esmane sotsiaalnoustamine oleks toodud inimestele lähedale. Majandusvaldkonnas seatakse eesmärgiks parandada läbi efektiivse planeerimis- ja arendustegevuse investimiskliimat ning suurendada

ettevõtlusaktiivsust, et uued lisanduvad töökohad annaksid põhjust uute elanike piirkonda lisandumiseks ja väljarände pidurdamiseks.

Kultuurivaldkonnas nähakse ette kogukondlikust aktiivsusest ja vajadusest lähtuvalt võimalusi kaasaegsete kogukonnamajade loomiseks. Kogukonnamajadel on oluline roll kogukonna sidususe edendamisel ja inimeste vaheliste suhete tugevdamisel. Lisaks on kogukonnamajad omavalitsuse visiitkaartiks ning kohalike elanike hoidjaks. Spordi- ja rahvatervise puhul toob ühinemisleping välja liikumisharrastust sooviva avalikult kasutatava (kergliiklusteed, jõudlusväljakud, multiareenad, skatepargid, mänguväljakud jm) taristu rajamist kõikidesse omavalitsuse paikkondadesse.

Tulevikuinvesteeringute puhul järgitakse piirkonna tasakaalustatud arengu põhimõtet, arvestatakse Jõhvi ja Toila valla arengukavasid, eelarvestrateegiaid, seni tehtud investeeringuid ja võetud kohustusi ning majanduslikke võimalusi, samuti objektide olulisust ning kasusaajate hulka ja kasutamist piirkonna elanike poolt. Moodustuv oma-

valitsus seab eesmärgiks olla Ida-Viru maakonna keskuseks ning riigile regiooni strateegiliseks partneriks. Soovitakse välja arendada linnaruumi sobiv ja esinduslik keskus, parandatakse linnalist elukeskkonda ning luuakse ühistranspordi korraldus, mis seob tagamaad keskusega. Tugev keskus on moodustatava omavalitsuse üheks suurimaks arengueelduseks, kuid kvaliteetse avalike teenuste kättesaadavus peab jõudma kõikide valla elanike niisõltumata nende elukohast. Teenuskeskuste võrgustikuga tagatakse elanike teenindamine keskusest väljaspool.

Kokkuvõtteks

Üleriiklikult 2018. aastal toimunud haldusreformi juurde moodustatud Põhja-Eesti ekspertiis komisjon soovitas riigil Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme vald sundliita Jõhvi vallaga, kuna kolme väikese valla liitumisel ei täituks omavalitsuse miinimumsuurus 5000 elaniku (tol korral hinnati seda nõbaastamiseks, millest alates on omavalitsuse võimeline avalikke teenuseid rahuldaval määral osutama) ning ilma Jõhvita moodustuks vald ilma konkreetse keskusega. Juhtus nii, et

riik tegi Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme puhul erandi ning sündis Toila vald ilma Jõhvita. Tekkinud Toila valda ei soovitud aga ükski kolmest osapooltest, mille kinnituseks on eraldi pöördumine riigi poole palvega, et see haldusreformi viimases etapis kaaluks ikkagi võimalust Jõhviga sundliitmiseks. Käesolevaid liitumisläbirääkimisi võibki pidada tollase ära jäänud ühinemise nõuade paranduseks, kus ka ühinemislepingu koostamisel võeti aluseks eelmise haldusreformi eelne ühinemisleping, mis läbis avalikustamise ning mis oli koostatud koos Jõhviga.

Statistikaameti poolt on koostatud kaart kirjeldamaks ajakulu, mis kulub sõiduauto-ga Jõhvi sõitmiseks arvestades tee seisundit ja kiirusepiiranguid. Kaardil esitatud ajakulu 5 minutilise sammuga kuni 30 minuti kaugusele illustreerimaks Jõhvi soodsat asukohta moodustuva omavalitsuse keskusena.

Kogu Jõhvi-Toila ühinemisläbirääkimistega seotud materjal asub Toila valla veebilehel <https://toila.kovtp.ee/yhinemislaboraakimised>

Toila Vallavalitsus

Külaliikumise Kodukant MAAPÄEV 2024

Alustan tänusõnadega Alutaguse, Jõhvi, Toila ja Lüganuse Vallavalitsustele ning Narva-Jõesuu Linnavalitsusele, kes leidsid võimaluse meid toetada ja tegid meie delegatsiooni osavõtu Võrus korraldatud 15. Maapäeval võimalikuks.

Tahaks veel meenutada ka seda, et esimese Maapäeva korraldas 1996. aastal Ida-Virumaa Külade Esindus Narva-Jõesuus. Täna on seda korraldanud kõik 15 maakonda.

Olen püüdnud grupi kokku saada nii, et kaasatud oleksid kõik maakonna vallad ja Narva-Jõesuu linn, mille koosseisu kuuluvad ka külad. Aitäh neile, kes leidsid aega koos meiega kaks toredat päeva veeta.

Võru Maapäeva teemaks oli „Vunki küladele” ja see erines eelmistest mitmel moel. Kohe alguses pakuti meile Võru maitseid – omapäraseid väikesi suupisteid. Suupistelaua „Võrumaa maitseid” koostamisel oli kasutatud 50% mahetoodangut ja sama palju Uma Mekk määrgisega võrumaist toodangut. Seejärel traditsioonilised avasõnad Võru linnapealt Kalvi Kõvalt, president Alar Kariselt, regionaal- ja põllumajandusministritelt Piret Hartmanilt, korraldajatelt

ja väike kontsert kohalikest esinejatest ning ühislaulaks eri piirkondade esindajatega tuli lavale Nedsaja Küla Bänd. Meid esindas Aare Rebban, esitati laul „Küla elab”. Sellele järgnes iga maakonna delegatsiooni ühispilet presidendi ja ministriga ning

maakardile oma maakonna pusletüki sobitamine. Ja käes oligi aeg leida üles enda valitud teema mõttetalgutele sõitev buss ja uue seltskonnaga tee asuda. Mõttetalgud toimusid seitsmes eri külas Võrumaal järgmistel teemadel:

1. Kuidas hoida paigal elanike elu ja põliskultuuri kaasaegses Eestis?
2. Kuidas olla kogukonnana arvestatav partner KOVile ja riigile?
3. Kuidas kasvatada noortes kogukonnatunnet ja panustamist?

4. Kuidas müüa kultuuri, aga kogukonda mitte maha müüa?

5. Kuidas suured muutused kogukonna kasvatamiseks eesmärgil tööle panna?

6. Kui palju maksab üks kooskäiv kogukond?

7. Kuidas kogukond leevendab vanemaaliste kõrvalolekut ja üksinduseriski?

Mõttetalgute tulemuste kokkuvõtteid olid aluseks järgmisel päeval hääletatava dokumendi „XV Eesti küla Maapäeva sõnumid Eesti juhtidele ja külakogukondadele aastateks 2024-2026” koostamiseks.

Õhtuks kogunesid kõik 264 registreerunud osalejat Võrska Kuurortravikeskusesse, et jätkata juba meelelahutustliku osaga. Pärast majutust ja õhtusööki jõuti käia ujumas ning siis tantsupõrandale Nedsaja Küla Bändi saatel jalga keerutama.

Järgmisel hommikul „lühikati päev käima”, kuulati eelmise päeva lühikokkuvõtteid mõttetalgutest, tehti valik (hääletati) Maapäeva lõppdo-

kumendi minevate sõnumite kohta. Toimus arutelu Maapäeva edasise formaadi kohta. Ühine otsus – Maapäev oli, on ja jääb. Uuendusi on alati võimalik töö käigus teha. Huvitav oli kuulata Maapäevaste poolt kokku pandud sõnumit leotajate poolt esitatuna, Contra mahlakas sõnapruugis võro keeles esitatuna, muistendina esitatuna ja eesti keeles esitatuna.

Ja siis ühispilet, lõunasöök ja saidki otsa kaks toredat päeva. Oli meeldiv kokku saada vanade tuttavatega ja sõlmida uusi tutvusi.

Aitäh kõigile meie delegatsiooni liikmetele, kes leidsid aja, võimaluse ja tahtmise veeta meeldiv nädalavahetus Lõuna-Eestis. Suur tänu ka korraldajatele, kes tagasid tegusa nädalavahetuse.

Täpsem materjal tutvumiseks on leitav : <https://kodukant.ee/tegemised/maapaev/>

Kaja Niinlaup
Ida-Virumaa Külade Esindus
juhatuse esimees

VALLAVOLIKOGU TEATED

Vallavolikogu 28. augusti 2024 istungi päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Toila Vallavolikogu 03.05.2023 määruse nr 19 „Ida-Viru maakonna arengustrateegia 2023–2035 heakskiitmine“ muutmine
2. Toila Vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni koosseisu muutmine
3. Toila valla tunnustusavalduste andmise kord
4. Toila valla arengukava aastateks 2024-2030 ja eelarvestraategia aastateks 2024-2028

Kiideti heaks Ida-Viru maakonna arengustrateegia 2023-2035 lisana „Ida-Viru maakonna arengustrateegia elluviimise toetuse (MATA) vahendite kasutamise tegevuskava 2024-2027“.

Tehti muudatus vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni koosseisus. Valla noortevolikogu esindaja Erik Küttise asemele kinnitati uueks liikmeks Anni Triin Salvan.

Muudeti Toila valla tunnustusavalduste andmise kord, mis on täiendatud uue liigiga „valla noore stipendium“.

Vaadati üle Toila valla arengukava aastateks 2024-2030 ja eelarvestraategia aastateks 2024-2028. Otsustati lõpetada eelnoü esimene lugemine ning avalikustada arengudokumendid perioodil

29.08-12.09.2024 Toila valla veebilehel muudatusettepanekute esitamiseks.

Marina Sorgus

vallavolikogu kantsleil juhataja

Valminud on Haljala-Kukruse vahelise maanteelõigu esialgsed trassikoridori alternatiivid

Aprillis alanud Haljala-Kukruse vahelise maantee-lõigu asukohavaliku etapis on jõutud esialgsete trassikoridori alternatiivideni. Septembris toimub nende tutvustamiseks ja tagasiside kogumiseks neli avalikku koosolekut.

Riigi eriplaneeringu projektijuhi Anne Martini sõnul on eesmärk leida maanteele asukoht, mis minimeerib negatiivseid mõjusid inimestele ja loodusele, kuid on majanduslikult teostatav. „Praeguses asukohavaliku etapis planeeritakse 350 meetri laiune trassikoridor. Sellele järgneb tee täpsema asukoha selgitamiseks planeeringu detailse lahenduse etapp. Planeeringu kehtestamiseni jõuame eeldatavasti 2028. aastal,“ selgitas Martin. Ta lisas, et maantee ja selle ohutuks toimimiseks vajalike rajatiste laius on vähemalt 60 meetrit. Ometi võib ruumivajadus näiteks liiklussõlmede, kogujateede, ökoduktide või viaduktide rajamisel olla kohati ka suurem.

Parima lahenduse leidmiseks tehakse tihedat koostööd kohalike omavalitsustega, kes on piirkonna ja selle vajadustega kõige paremini kursis. Eesmärgiga arvestada planeerimisel ka kohalike elanike huvidega, viiakse läbi näiteks liiklusuuring, asustusstruktuuri uuring ja meelsusuuring, et paremini mõista maanteelõigu uuendamise mõju kohalikele ettevõtjatele ning elanikele. „Sobiva lahenduseeni jõudmisel on koostöö kohalike elanike ja maaomanikega väga oluline,“ rõhutas Martin.

Eriplaneeringust puudutatud kinnistu omanikele on saadetud täpsem info koos planeeringuala kaardirakendusega. „Inimesed, keda Haljala-Kukruse riigi eriplaneering võib mõjutada peavad olema projekti arengutest võimalikult kiiresti ja täpselt teavitatud. Loomulikult võib isikliku kinnistu asumine trassikoridori alternatiivil või selle vahetus läheduses tekitada ebamugavusi, kuid kaasamise eesmärk ongi leida tõhusaid kompromisse, mis arvestavad nii inimeste, majanduse, kui ka loodusega,“ ütles Martin.

Kohtumised esialgsete trassikoridori alternatiivide tutvustamiseks toimusid septembris Viru-Nigula rahvamajas, Lüganuse rahvamajas ja Sõmeru keskusehoones. Täpsem ülevaade eelseisvatest sündmustest, eriplaneeringu lisainfo ja ajakava on leitav kodulehel www.haljalakukruse.ee.

Lisainfo korral palun pöörduda riigi eriplaneeringu projektijuhi Anne Martini poole (anne.martin@agri.ee, 5802 3933)

TVL

Maamaksu muudatustest

Aastal 2025 jõustuvad uued maamaksu muudatused.

2022. aastal teostas Maa-amet üle pika aja (eelmine hindamine oli 2001 aastal) järjekordse maa hindamise. Täpsem kirjeldus maa hindamisest on Maa-ameti kodulehel (<https://maaamet.ee/maatoimingud-maakataster/maa-hindamine-ja-tehingud/2022-aasta-maa-korraline-hindamine>).

Selle tulemusel muutusid maa maksustamishinnad oluliselt suuremaks.

Et maamaks järsult ei tõuseks, piirati seadusega 2024. aasta maamaksu tõusu kümnele protsendile.

2025. aastal on piirangu suuruseks 50% s.t. 2025. aastal võib maamaks olla maksimaalselt 50% suurem kui 2024. aastal. See ei tähenda, et kõigil maksumaksjatel tõuseks maamaks 50%.

Iga maaomanik võib täna kontrollida oma maa maksustamishinda Maa-ameti veebis Minu kataster ja maamaksu arvutuskäiku maksuameti kodulehel. Maksuameti kodulehele saab siseneda ainult isiku tuvastusega sisse logides ja vaadata ainult endaga seotud andmeid.

Samuti vähendati maksimaalset maamaksu määra elamumaa ja maatulundusmaa kõlvikutele 0,5 protsendile ja muudele maadele ühele protsendile maa maksustamishinnast aastas.

Lisaks käeoleval aastal toimunud muudatustele hakavad 1. jaanuaril 2025 kehtima järgmised maamaksuseaduse muudatused

Kuni 100-eurone maa-maks mis tahes kohaliku

omavalitsuse üksuses asuvalt maalt tasutakse 31. märtsiks. Maamaksust, mis ületab 100 eurot, tasutakse 31. märtsiks vähemalt pool, kuid mitte vähem kui 100 eurot. Ülejäänud osa maamaksust tasutakse hiljemalt 1. oktoobriks.

Kui maa maksustamisperioodi maamaksu summa on vähemalt 50% suurem eelmise maksustamisperioodi maksumummast, suureneb maksumumma 50%. Seejuures ei võeta arvesse maamaksu seaduse §-s 4 sätestatud maksuvabastusi (kaitsealade loodusreservaadi ja sihtkaitsevööndi maalt ning püselupaikade sihtkaitsevööndi maalt;

- välisriikide diplomaatiliste ja konsulaaresinduste hoonete või nende osade juurde kuuluvalt maalt;

- välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni kasutuses olevalt maalt Vabariigi Valitsuse ja välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahel sõlmitud lepingu alusel;

- kirikute ja koguduste pühakodade aluselt maalt;

- vastava omavalitsuse haldusalal asuvalt munitsipaalmaalt, välja arvatud maamaksu seaduse §-s 10 ettenähtud juhul;

- avaliku veekogu ja avalikult kasutatava veekogu aluselt maalt;

- välislepingus sätestatud juhtudel rahvusvahelise sõjalise peakorteris kasutuses olevalt maalt;

- riigi omandis olevalt ühiskondlike ehitiste maa sihtotstarbega maalt;

- üldkasutatava maa sihtotstarbega maalt;

- riigitee, kohaliku tee ja avalikuks kasutamiseks määratud eratee teemalt) ega

maamaksu seaduse §-s 11 sätestatud maamaksusoodustusi.

Looduskaitse seaduse §-s 31 sätestatud piiranguvööndimaalt, 5. peatükis sätestatud hoiualade maalt, § 50 lõike 1 alusel määratud püselupaikaga piiranguvööndi maalt ja § 68 alusel sätestatud looduse üksikobjekti piiranguvööndi maalt ning veeseaduse § 118 alusel sätestatud kalda või ranna veekaitsevööndi maalt makstakse maamaksu 50% maamaksu määra.

Kui §-s 11 lõikes 1 sätestatud maamaksu summa suurenemine on võrreldes eelmise maksustamisperioodiga 50 protsenti, kuid on väiksem kui 20 eurot, suurendatakse maksumummat 20 euro võrra, kuid mitte rohkem kui maa maksustamishinnast ja maa-maksu määra.

Muutmata jäävad § 11. Maksusoodustused

Maamaksu tasumisest on vabastatud maa omanik tema omandis oleva või maamaksu seaduse §-s 10 nimetatud maa kasutaja tema kasutuses oleva maa, mille sihtotstarve või üks sihtotstarvetest on elamumaa, või maatulundusmaa õuema kolviku eest linnas asustusüksusena, alevi, alevikus ning üldplaneeringuga kohaliku omavalitsuse üksuse poolt või maakonnaplaneeringuga tiheasustusega alaks määratud alal, kui kehtiv üldplaneering puudub, kokku 0,15 ha ja mujal kokku kuni 2,0 ha ulatuses.

§ 11 lõikes 1 sätestatud ei kohaldata korteriomandite omanike suhtes.

Korteriomandil ei ole Toila vallas nii suuri krunte, et iga korteri kohta oleks üle 0,15 ha. Seega valla elanikest korteriomandid ei maksanud senini korterialuse maa eest maamaksu, ega maksa ka 2025 aastal.

Maamaksu tasumisest on vabastatud hooneühistu maa,

mille sihtotstarve või üks sihtotstarvetest on elamumaa, selliste füüsilisest isikust hooneühistu liikmete osamakude proportsiooni arvestades, kelle elukoht vastavalt rahvastikuregistrisse kantud elukoha andmetele on sellel maal asuvas hoones, 0,15 ha ulatuses linnas asustusüksusena, alevi, alevikus ning üldplaneeringuga kohaliku omavalitsuse üksuse poolt või maakonnaplaneeringuga tiheasustusega alaks määratud alal, kui kehtiv üldplaneering puudub, ja 2,0 ha ulatuses mujal iga nimetatud tunnustele vastava hooneühistu liikme kohta.

Kui maa on ühis- või kaasomandis, on ühis- või kaasomandis maamaksu tasumisest vabastatud maamaksu seaduse § 11 lõikes 1 sätestatud tingimustel maa, mille sihtotstarve või üks sihtotstarvetest on elamumaa, või maatulundusmaa õuema kolviku eest linnas asustusüksusena, alevi, alevikus ning üldplaneeringuga kohaliku omavalitsuse üksuse poolt või maakonnaplaneeringuga tiheasustusega alaks määratud alal, kui kehtiv üldplaneering puudub, kokku 0,15 ha ja mujal kokku kuni 2,0 ha ulatuses.

§ 11 lõikes 1 sätestatud ei kohaldata korteriomandite omanike suhtes.

Korteriomandil ei ole Toila vallas nii suuri krunte, et iga korteri kohta oleks üle 0,15 ha. Seega valla elanikest korteriomandid ei maksanud senini korterialuse maa eest maamaksu, ega maksa ka 2025 aastal.

Eve East
vallavanem

Toila Loomakeskuse töötoad

- 21.09 kell 13:00 - keraamika 15€
- 28.09 kell 13:00 - nahast karp 15€
- 05.10 kell 13:00 - keraamika 15€
- 12.10 kell 13:00 - Tiffany klaas 25€
- 19.10 kell 13:00 - keraamika (glasuurimine) 15€
- 27.10 kell 11:00 - vöö kudumine I osa 20€
- 02.11 kell 13:00 - keraamika 15€
- 09.11 kell 13:00 - käsitööpaberi valmistamine 15€
- 16.11 kell 13:00 - keraamika (glasuurimine) 15€
- 17.11 kell 11:00 - vöö kudumine II osa 20€
- 30.11 kell 11:00 - jõulupärg 20€
- 7.12 kell 11:00 - jõuluseade 20€
- 8.12 kell 11:00 - jõulumaa lastele (jõulufilmid, töötoad, piparkookide küpsetamine) - 5€

Aadress: Voka, Narva mnt 2

Rohkem infot: 5303 7306 või toilaloome@gmail.com

Toila Loomakeskus
koos on mõjusam

Malevasuvi 2024: ettevõtlik kogukond kasvatab ettevõtlikke noori!

Tänavu toimus õpilasmalev Toila valla noorte ettevõtlusmaleva nime all, kus lisaks töökasvatusele oli seatud oluliseks eesmärgiks luua lisaväärtust oma kodukohas ehk planeerida kogukonnakohvik. Malevasuvi koosnes kahest vahetusest – esimene vahetus juulis Voka piirkonnas ning teine vahetus augustis Kohtla-Nõmmel.

Maleva esimestel päevadel seadsime fookuse teineteise tundma õppimisele ning turvalise töökeskkonna loomisele, et noored võtaksid edaspidi julgelt sõna ja avaldaksid oma mõtteid ja arvamust. Et malevlased ajasid seekord hästi kogukondliku asja, kaasasime oma lugu ja teadmisi jagama meie enda kogukonna ettevõtlikud sädeinimesed. Lisaks käib malevaga kaasas kena traditsioon, et tööpäev lõpetatakse ühte-aegu põneva, ent samas hariva ettevõtmisega. Nii said malevanoored osa rahatarkuse koolitusest kui ka tutvuda tehnoloogia valdkonnaga MER-KUURi mobiilse töökoja abil.

Kohtumiste vahele jäi noortele äärmiselt tõine ajaraam, kus tiimides toimetati kitsama

fookusega – toidlustustiim keskendus menüüle, atmosfääri tiim kavandas kohviku füüsilise keskkonna ja meelelahutusprogrammi ning turundustiim pani paika, kuidas jõuda potentsiaalsete klientideni. Iga päev astusid malevanoored sammu lähemale oma eesmärgile. Iga päev läks planeerimine unistuste tasandilt sisuliseks ning intensiivsemaks. Pikad vaidlused menüü üle, isegi malevlaste kodusid sai üheskoos külastatud, et kasutada kohvikus noorte endi koduaia saaduseid. Hästi palju planeerimist, inventari laenu-tamise kokkuleppeid, rollide jagamist, ühise tiimina ühte pisikesse kööki mahtumist ning menüü testimist, konfliktide lahendamist ja teineteise mõistma õppimist, klientidega suhtlemist ning rahaga ümber käimist, kompromisside saavutamist ning eduelamust.

Kogukonnakohviku toimumise päeval valdasid mõlema piirkonna noori sarnased hirmud: kas keegi üldse tuleb kohvikusse või ehk tuleb hoopis liiga palju küllastajaid. Tegelikult osutus täpselt parajaks ning oleme siiralt tänulikud, sest iga kohviku külastaja

tõi endaga kaasa noorte jaoks väärtusliku kogemuse ja õpihetke. Kogukonnakohvikud said meie malevanoorte nägu. TikToki inspireeritud menüü, saksafonid Vokas ja elav muusika Kohtla-Nõmmel,

hästi palju isetegemist ja parasjagu asja juurde kuuluvat kaost telgitagustes. Õpimomente oli kuhjaga!

Meie noorsootöö tiim on südamest tänulik partneritele, kes ütlesid #jah ning tulid

kaasa noorte ettevõtlikkuse arendamise teekonnale. Aitäh Toila SPA Hotell ja Tuuli Laig ning Anneli Põdra, Eesti Kaevandusmuuseumi tööpere, Kohtla-Nõmme Kool, Toila Ranna Lounge ja Oksana Küt-

tis, Hanna Villberg, Inga Lember, Voka Tuba ja Germa Saar.

Ettevõtlik kogukond kasvatab ettevõtlikke noori!
Toila valla noorsootöö tiim

Põgenemistuba Eesti Kaevandusmuuseumi lõhkeainelao ruumides on #VALMIS!

Tegime seda jälle! Midagi enam, kui ehk meie vanustelt noortelt ühiskonnas oodatakse. Aga see idee ei sündinud mitte üleöö, vaid hoopis 5 aastat tagasi, kui kamp Voka noortekeskuse noori otsustas halloween'i ajal rahvamaja kolmanda korruse ajutiselt muuta põgenemistoaks. Aastad läksid, tuli uus kamp noori ning 2021 aasta oktoobris võeti põgenemistoa korraldamine taas päevakorda. Tehti seda ehk pisut

põhjalikumalt kui esimesel korral ning kahe öhtu vältel, mil ruumid avatud olid, külastas põgenemistuba pea 50 inimest.

See oli uskumatu, kui palju üks noorte algatus piirkonna elanikele tegelikult korda läks ning idee teha midagi püsivamat hakkas oma elu elama, kuni jõudis meie tänase meeskonna kätte. Kogusime inspiratsiooni külastades erinevaid põgenemistubasid üle Eesti. Võitsime Eesti Kaevandusmuuseumi tööpere usalduse ning hakkasi-

me suurt plaani koostama. See polnud enam lihtsalt mäng, vaid me pidime tõesti planeerima – tehnilised lahendused, mõistatused, sisustus. Järgnes metsik hulk kohtumisi maa all ja maa peal, Kohtla-Nõmmel, Vokas ja videovahendusel. Ot-sisime ja leidsime enda ümber terve rea kaasamõtlejaid!

Tegelikult me õppisime nii palju selle protsessi käigus. Oleme õppinud planeerimist, disainimist, tehniliste lahenduste leidmist, kuidas pidada läbirää-

kimisi, kuidas jääda erimeelsuste taustal sõpradeks. Aga kõige tähtsam, oleme õppinud koos-tööd, mis on viinud meid tulemuseni, mis ei ole tähenduslik mitte ainult meie, vaid ka meie kodukoha jaoks.

Sellel teekonnal oli kaasas terve põlevkivi vagunitäis häid inimesi ja ettevõtteid, ilma kelle väiksema või suurema panuseta ei oleks loodud lahendus saanud noorte jaoks täiuslik. Aitäh MTÜ Kirde-ranniku Koostöökoogu, Etti

Kagarov ja Joonas Sillat ning Eesti Kaevandusmuuseum, Kohtla-Nõmme Kool, Margus Teelahk ja Astri Grupp, Mehis Astok ja Voka Masin, Meelis Goldberg, Jelena Derbneva ja Enefit Eesti. Ja muidugi lõpmatu tänu meie mentorile, Maarja-Liisale!

Tänu nende inimeste ja organisatsioonide toetusele oleme saanud tunda, et saame vaatamata oma noorele vanusele olla täiskasvanutele võrdväärsed partnerid ning kogeda,

et unistustel ei ole piire ja ideedel raame.

15. augustil andsime ametlikult loodud lahenduse Eesti Kaevandusmuuseumile üle, kes avab õige pea võimaluse teha broneering ning minna proovima, kas õnnestub põgenemistoast välja pääseda enne, kui lõhkeaine ladu plahvatab.

Anette Tint, Anni Triin Salvan, Meribel Piirson, Britta Eliise Astok, Lisann Sööt, Ellen Karolina Rooden ja Gregor Männi

Noortetiimi mentori Maarja-Liisa Lepsalu kommentaar

Põgenemistuba ehk Escape Room on adrenaliini pakkuv meelelahutus, kus osalejad peavad piiratud aja jooksul lahendama mõistatusi, avastama vihjeid ja täitma ülesandeid, et leida väljapääs lukustatud ruumist. Toila valla noorte loodud põgenemistuba pakub osalejatele võimaluse kehastuda kaevuriteks ja kogeda 8 meetri sügavusel asuvatest maa-alustest ruumidest põgenemise väljakutset, olles küll teine põgenemistuba Ida-Virumaal, ent kahtlemata kõige unikaalsema keskkonnaga Eestis.

Nagu noored tänuõhtul sõnasid - see projekt ei ole tähenduslik mitte ainult noorte endi, vaid ka nende kodukoha jaoks, luues lisaväärtust nii Toila vallale kui Ida-Virumaale. Põgenemistoa projekt loob juurde töökohti ning seda eelkõige noortele esmase töökogemuse omandamiseks, aga rikastab ka oluliselt maakonna turismisektorit ainulaadse elamusteenusega.

Aitäh kõikidele partneritele, et usaldasite meie noorte ideedelennukust ning andsite oma panuse noortevaldkonda!

Noorte loovus äratas ellu Kohtla-Nõmme Kaevanduse mälestuse

Kohtla-Nõmmel tööd alustades jagas Maarja-Liisa mulle mõtteid, kes omakorda oli saanud inspireeriva idee majandusvaldkonna abivalanemalt Hannes Lumistelt. Idee seisnes võimaluses koostöös noortega kavandada ja teostada bussiootepaviljoni disain. Haarasin mõttest kinni ning hakkasin projekti elluviimist planeerima. Idee elluviimiseks oli aga vaja leida inimene, kelle südameasjaks on tänavakunst. Maarja-Liisa soovitas mitmeid erinevaid lehekülgi ja kontakte, kust võiks sobiva taustaga kunstnikke leida. Paraku osutus nende leidmine keerulisemaks, kui arvasin. Aeg hakkas otsa saama, sest meile eraldatud toetus tuli ära kasutada.

Ühel juuniku suvepäeval, ei andnud mõte võimaliku kunstniku leidmisest mulle siiski rahu. Samal õhtul avastasin täiesti juhuslikult Facebookist Kevin Polli profiili. Uuris ja vaatasin tema töid ning otsustasin talle kirjutada. Kevin vastas kiiresti ja oli valmis meie projektis

kaasa lööma, kuigi ta ei teadnud veel kõiki üksikasju.

Projekti kõige keerulisem osa oli noorte kaasamine ja kokkusaamine. Kuigi meil oli kaks veebikohtumist, kus noored pidid saama põhjaliku sissejuhatuse ja looma oma kavandi, osales esimesel kohtumisel ainult kaks noort ja teisel vaid üks. See tekitas mulle muret ja tundus, et workshopi päev võib kujuneda katastroofiks, kuna noorte huvi paistis olevat leige.

Kui workshopi päev kätte jõudis, ootas mind aga meeldiv üllatus. Meiega liitusid kaks noort, kes ei olnud ennast registreerinud, kuid olid siiski huvitatud panustamisest. Need olid Gerli Kodu ja Merily Arus. Projektile registreerinud noortest osalesid Maria Saveljeva ja Andreas Linnamäe. Koos Kevin juhendamise ja joonistamisega ja värvidega nad loodud kavandeid peaaegu kuus tundi ilma pausideta. Suur aitäh selle eest!

Lõpptulemusena valmisid imeilised seinamaalingud, mis räägivad

oma lugu - pereisast, kes töötas pikad päevad Kohtla Kaevanduses. Pärast tööpäeva riputas ta oma mantli ja kiivri nagisse, pani saapad omale kohale ning lahkus koos oma väikesel pojaga, kes oli talle vastu tulnud, koju pere juurde. See kunstiteos peegeldab piirkonna ajaloolist kaevanduskultuuri ja toob esile mälestused ajast, kui kaevandus oli veel aktiivne. See on sümbolne viis hoida elus piirkonna pärandit ja lugusid, mis jäävad püsima läbi noorte loovuse ja tänavakunsti.

Kohtla-Nõmme piirkonna noorte tänavakunstiprojekt toetab, et isegi väljakutsete ja takistuste korral on võimalik luua midagi tähendusrikkast ja ilusat, mis liidab kogukonda ja austab meie piirkonna ajalugu. Olen südamest tänulik kõigile osalejatele ja usun, et see on alles algus uutele ja inspireerivatele ettevõtmistele Kohtla-Nõmmel.

Brita Tõnne

Kohtla-Nõmme piirkonna noorsootöötaja

TOILA VALLA NOORE STIPENDIUM

Toila valla noortevolikogu ja Toila Vallavalitsus annavad koostöös välja 500€ suuruse stipendiumi ühele tublile Toila valla 14-19 aastasele noorele, eesmärgiga tunnustada ning ergutada neid, kes on silma paistnud aktiivsuse ja positiivse eeskujuga noorte elu edendamisel Toila vallas.

www.bit.ly/NooreStipendium

Kandidaatide esitamine lõpeb 15. september 2024.

TÄIENDAVAD KÜSIMUSED STIPENDIUMI JA KANDIDEERIMISE KOHTA ESITADA PALUN E-POSTILE NOORTEVOLIKOGU@TOILA.EE

Esmakordselt saab esitada kandidaate Toila valla noore stipendiumile

Toila valla noored on alati olnud aktiivsed ja ettevõtlikud, panustades oma kodukoha arengusse ja noorte elu edendamisse. Selleks, et tunnustada ja motiveerida neid, kes teevad rohkem kui neilt oodatakse, tegime Toila Vallavalitsusele ettepaneku hakata koostöös välja andma Toila valla noore stipendiumit.

Toila valla noorte esindajatenäme noorte tunnustamises ja toetuses suurt väärtust. Noored, kes paistavad silma oma aktiivsuse, positiivse eeskujuga ja pühendumusega, on valla tuleviku kujundamisel väga olulised. Stipendiumi eesmärk on mitte ainult tunnustada, vaid ka motiveerida noori jätkama oma tegevusi ja julgustama teisi kaasa lööma.

See on oluline samm, et väärtustada neid, kelle tegevus ja panus muudavad kodupaika paremaks ja elavamaks.

Kui tead kedagi, kes vääriks tunnustust, esita ta kandidaadiks! Ja ehkki eestlastena oleme tihti tagasihoidlikud, kutsume üles esitama ka iseenast. Enesekindlus ja oma saavutuste väärtustamine on samuti olulised oskused, mis viivad Sind edasi.

Toila valla noore stipendium on 500-eurone ühekordne toetus, mida antakse ühele väljapaistvale 14-19-aastasele noorele. Kandidaate saab esitada 15. septembrini veebilehel bit.ly/NooreStipendium

Toila valla noortevolikogu

Muljeid suvisest keelelaagrist

4.-24. augustini toimus Saksamaal, Freiburgis Goethe Instituudi korraldatud keelelaager.

Et sellel osaleda, tuli taotleda Inez Lemberi stipendiumi. Stipendium sisaldas raha söögi, majutuse ja kursuse materjalide jaoks ning natuke taskuraha. Osavõtjaid oli erinevatest maailma riikidest, nii Hiinast, USA-st, Prantsusmaalt kui ka loomulikult Eestist. Eestist osales seitse inimest, nende hulgas ka mina, Toila Gümnaasiumi õpilane.

Et keelelaagrisse saada, pidi osaleja sooritama saksakeelse testi ja selle tulemuste põhjal määrati osalejatele keelerühm. Saksa keele tunnid toimusid viis korda nädalas. Tundides toimus õppimine suures osas grupitööna. Minu keelerühm oli mõeldud B2.2 tasemega õpilastele. Saksa keele tundides arutati saksa keele vajaduse üle, räägiti Saksamaa kultuurist, maailmas toimuvast ja paljudest teistest teemadest. Keelekursuste ajaks oli Goethe Instituut loonud kultuuriprogrammi, millest sai iga õpilane osa võtta. See sisaldas keelekohvikuid, väljasõite, koos õlleaia käimist ja palju muud põnevat. Nädalavahetustel, kui õppetunde ei toimunud, käidi

väljasõitudel väljaspool Saksamaad. Külastasime nii Berni kui ka Strasbourgi, kus meile tutvustati linna ajalugu ja lubati ka linnaga ise tutvuda. Eelviimasel päeval toimus instituudis viimane ühine pidu, millest kõik kursusel osalejad osa võtsid.

Nauditi ilusat ilma, kena muusikat ja head toitu.

Kokkuvõttes oli keelekursus minu jaoks väga tore ja uus kogemus. Oli kasulik kolm nädalat uues keskkonnas veeta ja proovida ise hakkama saada. Loomulikult paranes ka minu saksa keele oskus.

Kui tulevikus avaneks võimalus sellist asja veelkord läbi teha, siis oleksin ma selleks kindlasti valmis. Isiklikult soovitan ma taolist keelekursust kõigile, kes on sellest huvitatud.

Johannes Niine

Ei viitsi aknaid pesta? Kutsu aknapesueksperdid!
Tegutseme alla 20C piires
Abivahendid on meil olemas
Ihtsalt kutsu ja aknad on puhtad, seest ja väljast.
Helista või kirjuta meile:
53026447 (Miia-Marta) / 55603848 (Reiko)

TOILA OHTLIKE JÄÄTMETE KOGUMISPUNKT

TASUTA VÕETAKSE VASTU järgmisi kodumajapidamises tekkinud ohtlikke jäätmeid ja probleemtooteid

JÄÄTMEPUNKTI UKSE TAHA ON KEELATUD JÄTTA:

Ohtlike jäätmete käitlemise, vastuvõtu ja sellega seotud küsimuste kohta saab infot telefonil 5302 4111
Suurjäätmeid ja aia- ning haljastusjäätmeid saab üle anda korraldatud jäätmeveo raames!

Pühajõe PÜHAPÄEVA-KOOL

15. SEPT 2024 13.00-14.15

Lapsed vanuses 4-12 on väga oodatud muusikalisesse pühapäevakooli, mida juhendab Sille Kroon

PÜHAJÕE MAARJA KOGUDUS

LEERI-KOOL

algus **15.09.2024**
kell 13:00
jumalateenistusel

KUULUTUS

• **Hauaplatside hooldus ja korrashoid.** Pakume nii ühekordset kui ka hooajalist hauaplatsi-hooldust. Tel 5820 7337, lisainfo www.kalmistuhuoldus.ee

Augusti eelviimasel nädalal said Toila Seltsimajas kokku kunsthuvilised, et lasta loovusel lennata. Kahe õhtuga valmisid põnevad, ilusad, omapärased pahtlimaalid. 16. augustil avasime Toila Pritsikuuri kunstisalongi 3. hooaja viimase näituse, kus kõik loodu nau-

timiseks välja sai pandud. Suur tänu toetuse eest Bauhof, Sakret! Näitus on kuni septembrikuu lõpuni avatud R 17-19 ja L 16-19. Tule avasta Pritsikuuri kunstigalerii!

23. veebruaril möödus 150 aastat presidendi Konstantin Pätsi sünnist

Riigikantselei koostöös Rahvusrhiiviga tähistab suurmehe sünnipäeva temaatilise näitusega „Konstantin Päts 150“.

Seni, kuni ilmad lubavad, on seda harivat ja huvitavat näitust võimalik näha ka Oru pargis.

Pätsile pühendatud näitus koosneb 20 teemakaardist, mis aitavad riigimehe tegevust teadvustada ja püüavad avada Eesti omariikluse ja poliitilise süsteemi kujunemislugu ning K. Pätsi rolli selles. Näituse fookuses on Pätsi ühiskondlik tegevus. 150. sünnipäeva väärilisel välinäitusel on kasutatud kümneid fotosid, dokumente ja ajaleheväljalõikeid. Tekstid on koostanud Pätsi monograafia üks autoritest, ajaloodoktor Ago Pajur. Näituse on kujundanud Rahvusrhiivist Einike Leppik.

Kes väljub metsast võitjana?

Metsasaaduste hooaeg on täies hoos ning võib juhtuda, et hea seenekoha peale sattudes kaotad suunataju või ei leida enam tagasiteed.

Tuletame meelde, et kui lähed metsa, siis...

• võta kaasa VALGE ÄMBER, sest just see värv paistab kireval maastikul otsijatele kõige paremini silma

VÕTA VALGE ÄMBER

Siis leiame su metsast üles.

• pane selga VÄRVILISED RIIDED, et sind oleks hästi näha

• ära unusta ka taskusse või ämbrisse pista täislaetud akuga TELEFONI, et saaksid eksides kohe 112 numbrile helistades endale abi kutsuda

• võimaluse korral leia LAGEDAM KOHT, et otsijatel oleks sind lihtsam üles leida

Head saaki ja toreid elamuusi looduses!

Meeste tervise infopäev

Detsembris 2023 kinnitas Toila Vallavolikogu Toila valla Tervise- ja Heaoluprofiili ning selle põhjal koostatud tegevuskava järgmiseks neljaks aastaks. Profiili koostamise ning analüüsi käigus selgus nõrkusena meeste märgatavalt lühem eluiga võrreldes naistega. Mehed elavad kogu maailmas üldiselt vähem kui naised, nad on riskialtimate ja sageli hoivatud füüsiliselt rasketel ning tervisele ohtlikel töökohtadel. Meeste hulgas esineb ka rohkem tervist kahjustavate eluviiside viljelemist nagu näiteks alkoholi tarbimine ja suitsetamine. Samuti on mitmed uuringud välja toonud, et vähene protsent mehi pöördub arsti tervisekontrolli ning isegi algavate tervisemurede korral lükatakse visiit edasi.

Lähtudes ülaltoodust sai püstitatud ka profiili tegevuskava eesmärk: „Toila valla 50+ vanuses meeste tervise- teadlikkust paraneb, mis on loob eeldused tervena elatud aastate ja oodatava eluea pikenemisele“.

14. augustil korraldas Toila vald Toila SPA konverentsis saalis esimese meeste tervise infopäeva. Selle eesmärgiks oli suurendada teadlikkust meeste tervise olulisusest ning pakkuda väärtuslikku teavet ja praktilisi nõuandeid. Infopäeval tegid esnäärmevähi teemalise ettekande uroloogia arst-resident dr. Markus Kariis ning oma kogemustel jagas Eesnäärmevähi Patsientide Liidu liige Sven Suurraud.

Üldisest meeste tervisest ja selle hoidmisest rääkis kultuuri- ja toitumiskonsultant Ott Kii-vikas. Ettekanded olid väga informatiivsed ning tekitasid kuulajates huvi ning esinejatele esitati aktiivselt küsimusi.

Infopäeva vältel Tervisekeskus Corrigo teostas osalejatele kiiret terviseauditit, mis sisaldas veresuhkru ja

üldkolesterooli mõõtmist, kehakoostise analüüsi, rahuoleku ja käte jõu mõõtmist. Vastavalt soovile sai iga osaleja esmast tervisenõustamist kogutud andmete põhjal.

Infopäeva lõpul loositi osalejate vahel välja kaks Toila SPA Wellness kinkekaarti ning kolm Synlab meeste tervisepaketti. Meeste tervisepakett on vereproov, mis sisaldab 19 erinevat analüüsi ning see annab põhjaliku ülevaate mehe tervisliku seisundi olulisematest näitajatest.

Osalejad andsid positiivse tagasiside ning ohtralt teemasid, mida järgmistel info-

päevadel käsitleda. Järgmine planeeritav meeste tervise teemaline infopäev toimub novembris – meeste kuul. Täpsem toimumisaeg selgub lähiajal.

KALLIS MEES! Tule ise, võta sõber kaasa ja saa osa põnevast üritusest, mis on just SINULE!

Täname toetajaid ja häid koostööpartnereid: Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit, Tervisekassa, Synlab, Toila SPA, Tervisekeskus Corrigo, Eesnäärmevähi Patsientide Liit, Ott Kiivikas Koolitused.

Toila Vallavalitsus

TOILA VALLA LEHT

Väljaandja:

Toila Vallavalitsus, Pikk 13a, 41702 Toila
toilavv@toila.ee, +372 336 9845
toila.kovtp.ee

Toimetaja:

Lea Rand

Kujundus:

MK Meedia OÜ

Trükk: Printall AS

Tiraaž: 2100

Kaasautorite materjale ootame iga kuu 25. kuupäevaks e-maili aadressile lea.rand65@gmail.com